

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародної економіки
Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

МАТЕРІАЛИ
круглого столу та студентської науково-практичної
конференції

**«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС:
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ДЛЯ УКРАЇНИ»**

12 квітня 2018 року

м. Одеса

Одеса – 2018

УДК 338.488.2:640.4

L 83

P 58

*Рекомендовано до видання Вченою радою факультету міжнародної економіки
Одеського національного економічного університету
(протокол № 9 від 24 квітня 2018 року)*

Редакційна колегія:

Герасименко В. Г. – к.е.н, проф., завідувач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу ОНЕУ;

Галасюк С. С. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Нездоймінов С. Г. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Семенов В. Ф. – д.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Лебедєв І. В. – д.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Михайлюк О. Л. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Давиденко І. В. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Іванов А. М. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

Дане видання містить матеріали круглого столу та тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід на перспективи розвитку для України» (12 квітня 2018 року, м. Одеса).

Крім доповідей учасників круглого столу у збірник увійшли матеріали секцій конференції: «Сучасні тенденції розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Організаційно-економічні аспекти функціонування підприємств сфери туризму та гостинності», «Регіональні проблеми розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: історія та сучасність», «Використання сучасних інструментів маркетингу в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі», «Рекреаційний та екологічний аспекти розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Впровадження інноваційних технологій у сучасному туристичному та готельно-ресторанному бізнесі».

Видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів за спеціальностями «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа».

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 678 с.

© Одеський національний економічний університет, 2018

© Колектив авторів, 2018

Піскунова Ю. О. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	304
Савчук В. П. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА СТАН ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ.....	310
Сикманова Г. А. ТРУДОВІ РЕСУРСИ ТА ПЕРСОНАЛ ГОТЕЛІВ.....	314
Шаламай Т. О. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЯКІСТЬ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	319
Шостенко О. А. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ..	322
Якушева В. О. СПЕЦИФІКА АСОРИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	325
СЕКЦІЯ 3.	
РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	
Андрейченко О. Є. ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В ОДЕСІ.....	330
Білецька А. В. РЕЙТИНГ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ОСНОВНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	334
Будніков О. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ МАРШРУТУ ЕКСКУРСІЇ ЗА ЛАНДШАФТНО- ГЕОГРАФІЧНИМИ ОЗНАКАМИ МІСЦЕВОСТІ.....	339
Вірясова А. П. СТАН РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	344
Гожелова К. Г. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ОТГ АВАНГАРД ОВІДІОПОЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	348
Горда А. С. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	352
Давидова Д. Б. ФЕСТИВАЛІ ОДЕЩИНИ ЯК СПОСІБ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ЕТНІЧНИМИ КУХНЯМИ.	356
Даниленко К. С. ПРОЦЕС КЛАСТЕРИЗАЦІЇ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ	360
Істратенко К. О. СТРУКТУРА НОМЕРНОГО ФОНДУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	365
Кашневич І. Я. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ	370
Коленковська К. Г. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЗАВАНТАЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО	375

СТАН РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дослідженням теоретичним, методичним і практичним питанням розвитку туристичної сфери держави присвячені ряд праць українських вчених та зарубіжних науковців. Разом з тим, слід зазначити, що дослідженню туристичного потенціалу Одеської області, обґрунтуванню перспектив розвитку міцної туристичної індустрії, пошуку шляхів вирішення існуючих проблем розвитку туристичної діяльності в дослідженнях приділяється не достатньо уваги [1].

Метою даного дослідження є вивчення динаміки кількості іноземних та внутрішніх туристів і визначення перспектив розвитку туристичного бізнесу Одеської області.

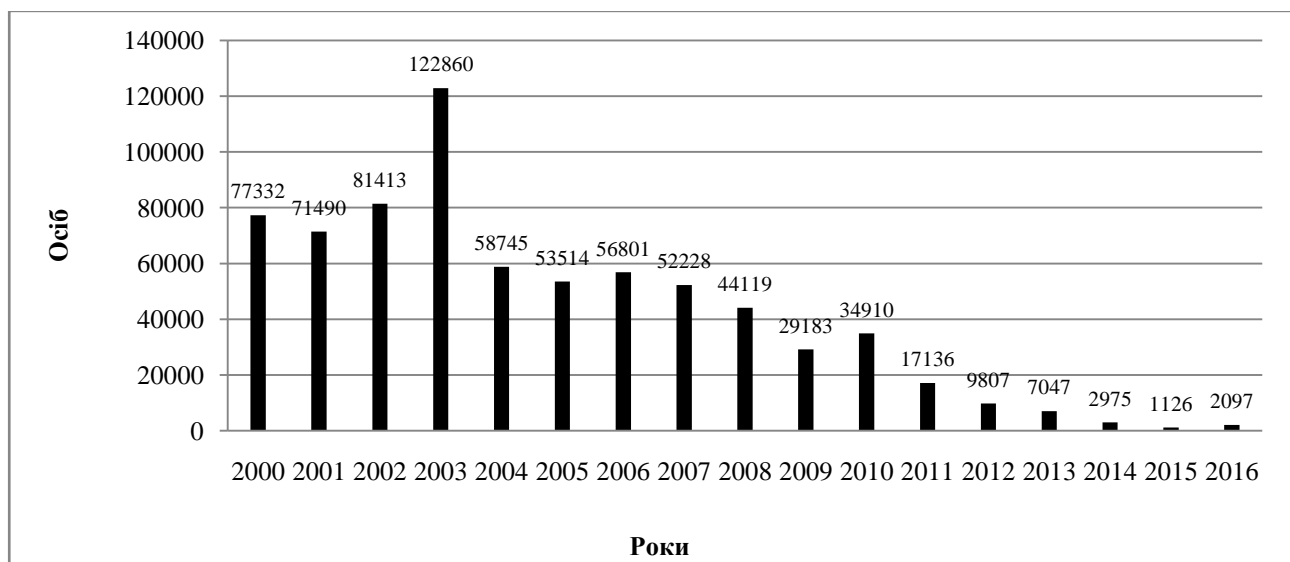

Рис. 1. Динаміка кількості іноземних туристів Одеської області [2]

Як видно з рис. 1, впродовж 2000-2003 рр. кількість іноземних туристів в Одеській області зростала. У 2003 р. зафіксовано найбільшу кількість

іноземних туристів і склала 122860 осіб. Тоді більш менш почався розвиток туристичної діяльності в Одесі та Одеській області, почали з'являтися різноманітні туристичні заходи. проводилися різноманітні виставки, концерти та з'являлися турагентства. У 2004 р. спостерігається різкий спад через Помаранчеву революцію і чисельність іноземних туристів склала 58745 осіб. Така тенденція тривала до 2015 р., де зафіксовано найменшу чисельність іноземних туристів – 1126 чол. в Одеській області.

Але в 2016 р. ситуація дещо покращилася і кількість іноземних туристів склала 2097 осіб. Будемо сподіватися, що й надалі кількість іноземних громадян буде тільки збільшуватися.

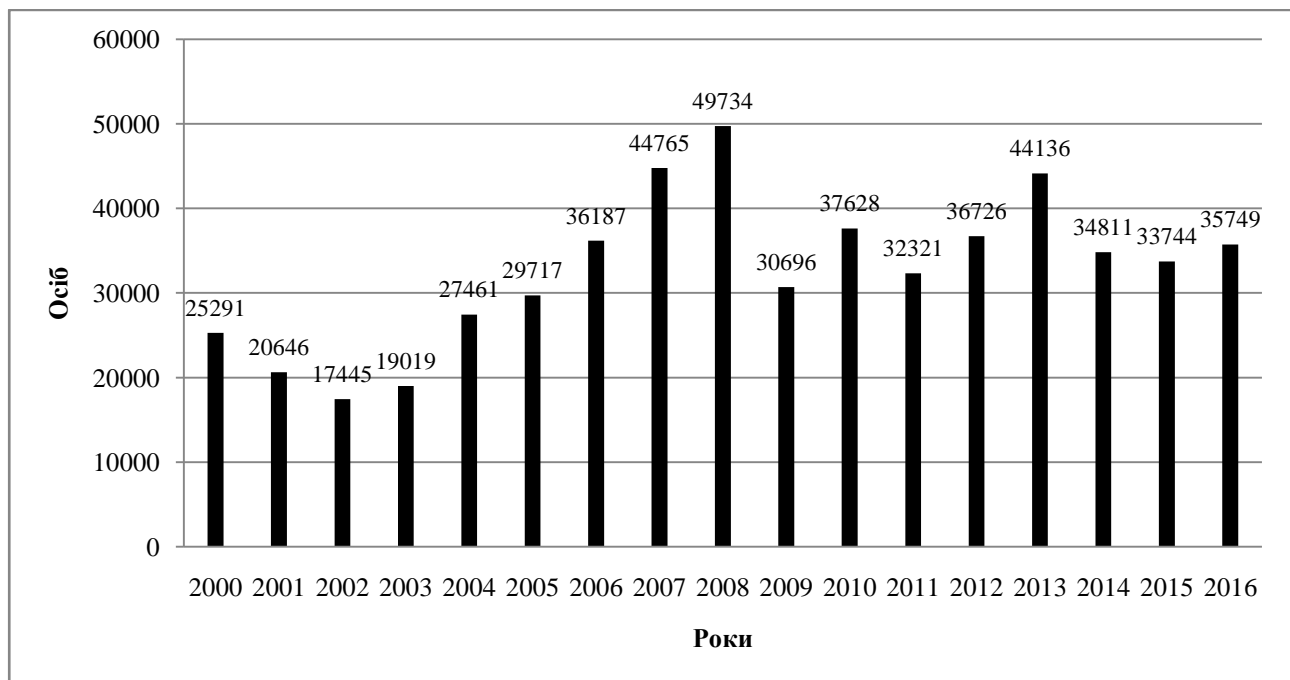

Рис. 2. Туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон з Одеської області [2]

Аналізуючи динаміку виїзду українських туристів за кордон з Одеської області, яку представлено на рис. 2, можливо відзначити, що після світової кризи у 2008 році кількість туристів знизилася, але в період з 2012-2016 рр. кількість виїжджаючих за кордон трималась на досить високому рівні, на відміну від 2000-2005 рр.

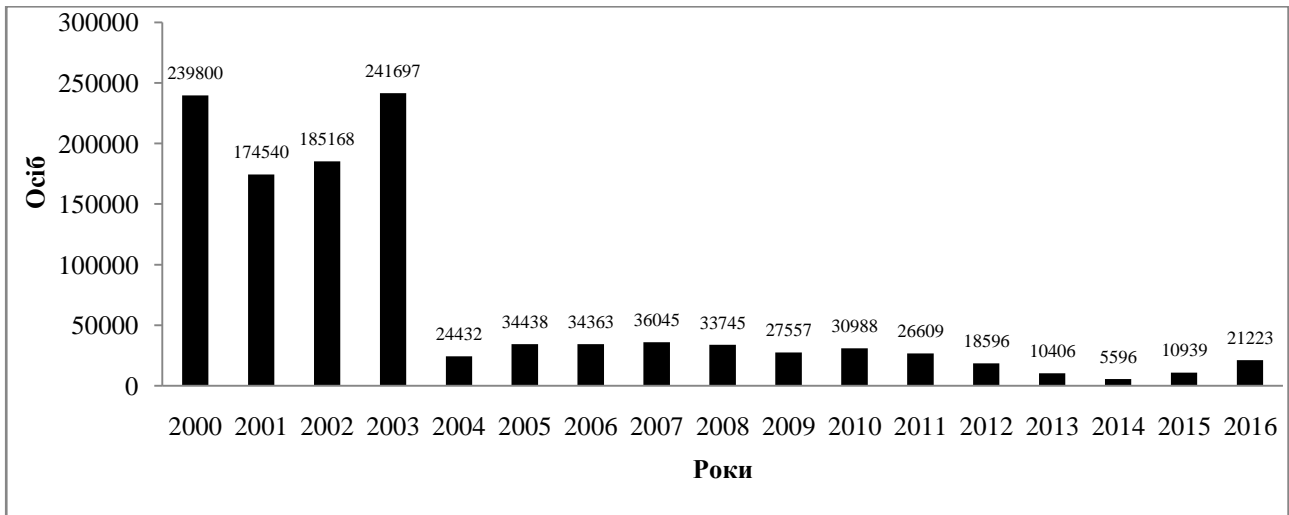

Рис. 3. Динаміка чисельності внутрішніх туристів Одеської області [2]

З рис. 3 бачимо, що найбільший потік внутрішніх туристів зосереджено з 2000 року по 2003 рік.

Період 2000-2003 рр. став часом, коли почали активно розвиватися приватні тури. Це свідчить про розквіт внутрішнього туризму Одеської області на початку XXI століття, про інтерес туристів до рідного краю, а також низькою популярністю до іноземних поїздок (через їх високу вартість).

Події, які трапились у 2014 р. (майдан, конфлікт з Росією) нашкодили туристичним потокам та збільшили процент виїжджаючих закордон. Внутрішні туристичні потоки скорочуються за рахунок зниження купівельної спроможності громадян. Найменше внутрішніх туристів було в 2014 р. і їх чисельність склала 5596 осіб, але починаючи з 2015 р. їх кількість почала збільшуватися і в 2016 р. досягла рівня 21223 особи.

До 2008 р. кількість громадян України, які виїжджали, зростала у зв'язку з розвитком різноманітних туристичних фірм та напрямків. З 2009 р. ситуація коливається по роках, що пов'язано з економічною кризою та політичною ситуацією в країні. Найбільший показник виїжджаючих туристів за кордон з Одеської області у 2007-2008 роках, що пов'язано з тим, що в Україні надання туристичних послуг, інфраструктура, поступається європейському рівню та ціна є високою. Також громадяни активно вирушали закордон у пошуках роботи. Однією із причин відвідування закордонних курортів українцями є недостатня розвиненість цікавих та унікальних маршрутів в Україні, тому

необхідно проводити заходи щодо диверсифікації різних сфер діяльності [3; 4].

Економічна активність населення формується під впливом різних чинників, одні з них чинять пряму і швидку дію, інші – довготривалу. Економічні кризи, що відбуваються в Україні починаючи з 2001 р., тісно переплітаються з політичними подіями та тримають Україну в постійному напруженому стані, що негативно впливає на різні сфери економіки, політики та життя населення країни. Крім того, розгортання політичних та економічних криз у країні погіршилось через накладання світових глобальних криз. І, як наслідок, всі ці негативні явища, що відбуваються в Україні, починаючи з отримання нею незалежності, негативно вплинули на різні процеси в країні, в тому числі і на формування економічної активності населення [5].

Аналізуючи місце Одеської області у туристичному потенціалі України у цілому, необхідно відзначити, що політичні події 2014 року також негативно позначились на структурі туристичного потоку країни.

Ці статистичні дані свідчать про те, що Україна є не дуже популярним напрямком серед іноземців, які зараз віддають перевагу іншим країнам.

1. Список використаних джерел:

1. Добрянська Н. А. Реалії сьогодення та перспективи розвитку туристичного бізнесу Одеської області / Н. А. Добрянська, С. С. Стоянова-Коваль, О. В. Ніколюк // Економіка харчової промисловості. – Одеса, 2018.
2. Статистичний щорічник Одеської області за 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua>.
3. Добрянская Н. А. Финансирование развития диверсификации агропродовольственной сферы / Н. А. Добрянская, В. В. Попович // АПК: экономика, управление. – 2013. – № 9. – С. 82-86.
4. Добрянська Н. А. Еволюція диверсифікації виробництва, мотиви та її цілі / Н. А. Добрянська, А. А. Нікіфорчук // Ефективна економіка. – 2013. – №9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.
5. Колмогорова І. В. Формування економічної активності населення сільської місцевості під час кризових явищ в Україні / Н. А. Добрянська, І. В. Колмогорова // Економіка та держава. – Київ, 2015. – № 10. – С. 21-25.